

Suvestinė redakcija nuo 2023-08-01

Įsakymas paskelbtas: TAR 2021-12-27, i. k. 2021-27167

**VIEŠOJI ĮSTAIGA KAIMO VERSLO IR RINKŲ PLĖTROS AGENTŪRA
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŪKIO SUBJEKTŲ, PERKANČIŲ–PARDUODANČIŲ ŽALIĄ PIENĄ IR
PREKIAUJANČIŲ PIENO GAMINIAIS, VEIKLOS PRIEŽIŪROS TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2021 m. gruodžio 27 d. Nr. VĮ-94

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 6 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnio 3 dalies 3 punktu, 36 straipsnio 3 dalimi, 38 straipsnio 2 dalimi:

1. T v i r t i n u Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, veiklos priežiūros taisykles (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios viešosios įstaigos Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 10 d. įsakymą Nr. VĮ-109 „Dėl Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, veiklos priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Direktorius

Šarūnas Celiešius

PATVIRTINTA
Viešosios įstaigos Kaimo verslo
ir rinkų plėtros Agentūros direktoriaus
2022 m. liepos 29 d.
įsakymu Nr. VĮ-066

ŪKIO SUBJEKTŲ, PERKANČIŲ–PARDUODANČIŲ ŽALIĄ PIENĄ IR PREKIAUJANČIŲ PIENO GAMINIAIS, PRIEŽIŪROS TAISYKLĖS

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [VĮ-90](#), 2023-07-31, paskelbta TAR 2023-07-31, i. k. 2023-15476

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, veiklos priežiūros taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato viešosios įstaigos Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros (toliau – Agentūra) atliekamos ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną, veiklos priežiūros procesą, apimančią rizikos vertinimą, tikrinamų objektų atrankos tvarką, pagal rizikos vertinimo kriterijus, patikrų plano sudarymą, pasirengimo vykstant į patikrą vietoje bei patikros vietoje atlikimo tvarką, patikros vietoje metu nustatytų faktinių aplinkybių vertinimo tvarką, neplaninių patikrų inicijavimo pagrindus, ataskaitos apie ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną, veiklos priežiūros teikimo tvarką.

2. Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, veiklos priežiūros tikslas – užtikrinti, kad žalio pieno pirkimo–pardavimo procese ūkio subjektai nevykdytų draudžiamų veiksmų, nustatytų Lietuvos Respublikos ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatyme (toliau – Įstatymas).

3. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

3.1. **Administracinė patikra** – Agentūros inspektorių atliekamas administracinis ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną, veiklos tikrinimas, kurio metu dokumentai ir informacija tikrinama nuotoliniu būdu, kai ūkio subjektai teikia dokumentus elektroninėmis priemonėmis, o Agentūros inspektorius naudoja PAIS ir išankstinės ūkio subjektų veiklos priežiūros metu gautais duomenimis.

3.2. **Išankstinė ūkio subjektų veiklos priežiūra** – tai ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną, įsakymų ir/ar kitų dokumentų, dėl žalio pieno bazinių rodiklių supirkimo kainos pasikeitimų, priedų skyrimo, nuoskaitų taikymo žalio pieno pardavėjams pateikimas Agentūrai už sekantį einantį kalendorinį mėnesį elektroniniu paštu. Agentūros inspektorius elektroniniu paštu gautą informaciją panaudoja suplanuotoms administracinėms, pakartotinėms bei neplaninėms patikroms vietoje atlikti.

3.3. **Kryžminė patikra** – Agentūros inspektorių atliekamas fizinis ir (arba) administracinis ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną, veiklos tikrinimas, siekiant sulyginti žalio pieno pirkėjo ir žalio pieno pardavėjo teikiamų duomenų ir informacijos atitikimą. Kryžminė patikra atliekama visais patikros atvejais.

3.4. **PAIS** – Pieno apskaitos informacinė sistema.

3.5. **Pakartotinė patikra** – Agentūros inspektorių atliekamas fizinis ir (arba) administracinis ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną, veiklos tikrinimas, siekiant įsitikinti, ar nebuvo pažeisti Įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nustatyti terminai.

3.6. **Patikra** – Agentūros inspektorių atliekamas fizinis ir (arba) administracinis ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną, veiklos tikrinimas – vertinant PAIS pateiktų duomenų, kitų dokumentų duomenis ir informaciją, siekiant įsitikinti, ar žalio pieno pirkimo–pardavimo procese

ūkio subjektai nevykdė draudžiamų veiksmų, nustatytų Įstatyme. Patikros gali būti kryžminės, administracinės, pakartotinės, patikros vietoje, taip pat planinės ir neplaninės.

3.7. Patikra vietoje – Agentūros inspektorių atliekamas fizinis ūkio subjekto veiklos tikrinimas – informacijos ir duomenų, įrašytų PAIS ir dokumentuose, tikrinimas atvykus į ūkio subjekto buveinę.

3.8. Tikrinamas laikotarpis – tikrinamo ūkio subjekto veiklos tikrinamas konkretus laikotarpis, kuris kiekvienai patikrai atlikti atrenkamas pagal Išankstinės ūkio subjektų veiklos priežiūros metu gautus duomenis bei PAIS duomenis.

3.9. Verslo naujokas – naujai įsisteigęs ūkio subjektas, perkantis–parduodantis žalią pieną ir prekiaujantis pieno gaminiais ir vykdančią šią veiklą 12 mėnesių nuo jo įregistravimo PAIS.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VI-90](#), 2023-07-31, paskelbta TAR 2023-07-31, i. k. 2023-15476

4. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Įstatyme ir Lietuvos Respublikos atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatyme bei šiuos įstatymus įgyvendinančiuose teisės aktuose.

5. Agentūra atlieka veiklos priežiūrą tų žalio pieno pirkėjų, kurie Pieno supirkimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. 146 „Dėl pieno supirkimo taisyklių patvirtinimo“, registruoti žalio pieno supirkimo ir (arba) perdirbimo veiklai plėtoti. Išskyrus įmones, kurios perka-parduoda žalią pieną tai pačiai įmonių grupei priklausančioms įmonėms (dukterinėms įmonėms, filialams), kurių priimamiems sprendimams tiesioginę įtaką turi patronuojanti įmonė, Įstatymo nuostatų taikymas netenka prasmės. Tokiu atveju, jei Agentūrai yra pateikti įrodantys dokumentai, dukterinės įmonės, filialai nėra tikrinami.

6. Agentūros atliekama ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną, veiklos priežiūra apima:

6.1. Informacijos sklaidą apie pagrindinius veiklos priežiūros reikalavimus,

6.2. vertinimą gautos informacijos apie ūkio subjekto veiklą, priežiūrą atliekančio subjekto norminiame administraciniame akte nustatyta tvarka ūkio subjekto rizikingumo nustatymą,

6.3. bendradarbiavimą su kitais ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančiais subjektais,

6.4. ūkio subjektų konsultavimą, metodinės pagalbos teikimą,

6.5. ūkio subjektų veiklos išankstinę priežiūrą,

6.6. patikrų (administracinių, kryžminių, planinių, neplaninių ir pakartotinių) vykdymą,

6.7. ūkio subjektų informavimą apie patikrų metu nustatytus rezultatus,

6.8. ūkio subjektų veiklos priežiūros analizę.

7. Informacijos apie ūkio subjektą vertinimas ir metodinės pagalbos ūkio subjektui teikimas, ūkio subjektų konsultavimas yra prioritetinga Agentūros vykdomos ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną, veiklos priežiūros dalis. Ūkio subjektai konsultuojami žodžiu, telefonu, raštu arba elektroniniu paštu. Aktuali informacija skelbiama Agentūros interneto svetainėje ir visuomenės informavimo priemonėse, organizuojamos konferencijos, susitikimai su žalio pieno pirkėjais ir pardavėjais.

8. Agentūros inspektoriai, atlikdami Išankstinę ūkio subjektų veiklos priežiūrą, iki galimo pažeidimo – Įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose, padarymo momento gali atlikti bet kurios rūšies Patikras.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VI-90](#), 2023-07-31, paskelbta TAR 2023-07-31, i. k. 2023-15476

9. Agentūros inspektoriai, atlikdami ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną, veiklos priežiūrą, vadovaujasi nediskriminavimo, skaidrumo, viešumo, metodinės pagalbos, funkcijų atskyrimo principais.

II SKYRIUS

ŪKIO SUBJEKTŲ RIZIKOS VERTINIMAS

10. Ūkio subjektų rizikos vertinimas ir priskyrimas rizikos grupėms (toliau – rizikos vertinimas) grindžiamas objektyviu skaičiavimu ir atliekamas kiekvienam ūkio subjektui perkančiam–parduodančiam žalią pieną.

11. Ūkio subjektų rizikos vertinimą atlieka Agentūros pieno rinkos priežiūros skyriaus specialistai pagal vertinimo kriterijus, kurių reikšmingumas vertinant rizikingumą išreiškiamas balais (kuo didesnis balų skaičius, tuo rizikos laipsnis didesnis):

11.1. ūkio subjektų patikrinimų duomenys, kai vertinami Patikros akte fiksuoti ankstesnių (ne vėlesnių nei 12 mėnesių laikotarpiu nuo atliekamos rizikos vertinimo dienos) Agentūros vykdytų patikrų metu žalio pieno pirkėjo atžvilgiu nustatyti Įstatymo pažeidimai – 1 balas (esant pažeidimo fiksavimo faktui);

11.2. supirkto pieno kiekis kilogramais (toliau – kg) (skaičiuojamas 12 mėnesių supirkto pieno kiekio vidurkis, už 12 kalendorinių mėn. laikotarpį iki rizikos vertinimo atlikimo mėnesio):

11.2.1. iki 5000000 kg – 1 balas;

11.2.2. nuo 5000000,01 kg – 2 balai.

12. Rizikos vertinimo kriterijų, susijusių su supirkto pieno kiekiu, kaip nurodyta šių taisyklių 11.2 papunktyje, įvertinimui naudojami PAIS duomenys.

13. Ūkio subjektų rizikos vertinimo rezultatą balais suskaičiuoja Agentūros pieno rinkos priežiūros skyriaus specialistas, priskirdamas ūkio subjektą atitinkamai rizikos grupei ir pateikia Agentūros pieno rinkos priežiūros skyriaus vedėjui tvirtinti. Atsižvelgiant į pagal vertinimo kriterijus surinktą balų skaičių, vertinamas ūkio subjektas priskiriamas atitinkamai rizikos grupei:

13.1. mažos rizikos grupė (I gr.) – kai surenkamas 1 vertinimo balas;

13.2. padidintos rizikos grupė (II gr.) – kai surenkami 2-3 vertinimo balai.

14. Ūkio subjekto rizikos vertinimas ir priskyrimas rizikos grupėms pagal kriterijus atliekamas kiekvienais metais iki sausio 8 d.

15. Rizikos vertinimo sąrašas pateikiamas kartu su metiniu patikrų planu Agentūros direktoriui.

III SKYRIUS

ŪKIO SUBJEKTŲ (SUPIRKĖJŲ), PERKANČIŲ–PARDUODANČIŲ ŽALIĄ PIENĄ IR PREKIAUJANČIŲ PIENO GAMINIAIS, NESĄŽININGŲ VEIKSMŲ DRAUDIMO PATIKRŲ PLANO SUDARYMAS

16. Agentūra kiekvienais metais iki sausio 10 d. sudarytą ir patvirtintą patikrų planą, vadovaujantis metiniu ūkio subjektų rizikos vertinimu ir jų suskirstymu į atitinkamas grupes, bendra tvarka siunčia Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai ir patalpina Agentūros interneto svetainėje www.litfood.lt.

17. Padidintos rizikos grupei (II gr.) priklausantys ūkio subjektai tikrinami 2 (du) kartus per metus, mažos rizikos grupei (I gr.) – 1 (vieną) kartą per metus.

IV SKYRIUS

PASIRENGIMAS PATIKRAI, TIKRINAMO OBJEKTO/IMTIES ATRANKA

18. Agentūros inspektorius, vadovaudamasis Agentūros direktoriaus patvirtintu einamųjų metų Žalio pieno pirkėjų planinių patikrų planu, atsirinkęs patikrai žalio pieno pirkėją PAIS duomenų pagrindu ir Išankstinės ūkio subjektų veiklos priežiūros metu gautą informaciją kiekvieno žalio pieno pardavėjo atžvilgiu tikrina, ar:

18.1. perkant žalią pieną iš tos pačios žalio pieno pardavėjų grupės ir jį pristatant žalio pieno pirkėjui tokiu pačiu būdu (žalias pienas pristatomas į žalio pieno supirkimo punktą, žalias pienas paimamas tiesiogiai iš ūkio, žalias pienas pristatomas tiesiogiai į žalio pieno perdirbimo įmonę), žalio pieno pirkimo-pardavimo sutartyse nebuvo taikyta skirtinga žalio pieno pirkimo kaina, išskyrus atvejus, kai pienas perkamas iš žalio pieno pardavėjų, parduodančių savo gamybos pieną ir priklausančių pieno gamintojų organizacijoms, pripažintoms Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu nustatyta tvarka, tačiau šiuo atveju negali būti taikoma mažesnė žalio pieno pirkimo kaina negu ji būtų nustatyta pagal žalio pieno pardavėjų grupes (Įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 1 punktas);

18.2. nebuvo mažinama žalio pieno pirkimo kaina dažniau kaip kas du iš eilės einančius reguliariai parduodamo žalio pieno tiekimo laikotarpius, kaip nustatyta Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatyme (Įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 4 punktas);

18.3. nebuvo mažinama žalio pieno pirkimo kaina, nustatyta žalio pieno pirkimo–pardavimo sutartyje, daugiau negu 3 procentiniais punktais (Įstatymo 5 straipsnis);

18.4. nebuvo pakeistos žalio pieno pirkimo–pardavimo sutarties sąlygos apie tai nepranešus kitai sutarties šaliai per sutartyje nustatytą terminą, kuris, išskyrus atvejus, kai didinama žalio pieno pirkimo kaina arba kai žalio pieno pirkėjas yra kooperatinė bendrovė (kooperatyvas), Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu nustatyta tvarka pripažinta žemės ūkio kooperatine bendrove, negali būti trumpesnis kaip 30 dienų.

19. Patikrai atlikti atrenkami visi žalio pieno pardavėjai, kurių atžvilgiu pagal PAIS duomenis arba Išankstinės ūkio subjektų veiklos priežiūros metu gautos informacijos galima įtarti padarytus pažeidimus – atliktus nesąžiningus veiksmus, įtvirtintus Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje ir 3 dalies 1 ir 4 punktuose bei Įstatymo 5 straipsnyje, bet ne mažiau kaip 10 ir ne daugiau kaip 50 žalio pieno pardavėjų.

20. Agentūros inspektoriai atlikdami patikrą naudoja nustatytos formos Patikros aktą (Taisyklių priedas). Patikros aktas peržiūrimas ir tikslinamas ne rečiau kaip 1 (vieną) kartą per metus arba jeigu pasikeičia teisinis reguliavimas ar yra pateiktos pagrįstos ūkio subjektų pastabos. Patikros akte nurodo kiekvieno atrinkto žalio pieno pardavėjo duomenis:

20.1. vardą, pavardę, juridinio asmens pavadinimą;

20.2. tikrinamu laikotarpiu galiojančios žalio pieno pirkimo–pardavimo sutarties (-ių) datą ir numerį;

20.3. faktinį nupirktą natūralaus žalio pieno kiekį kg (kai parduodama daugiau kaip 500 kg žalio pieno per dieną);

20.4. sutartyje numatytą bazinių pieno sudėties rodiklių pieno pirkimo kainą (neįskaitant sutartyje numatytų priemonių ir priedų (Eur už kg tūkstantųjų tikslumu) kiekvienu įskaitiniu laikotarpiu;

20.5. žalio pieno pardavėjo grupę kiekvienu žalio pieno tiekimo laikotarpiu, kaip nustatyta Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatyme įskaitiniu laikotarpiu;

20.6. žalio pieno pristatymo būdą.

21. Be Taisyklių 20 punkte nurodytų duomenų, Agentūros inspektorius Patikros akto pastabose fiksuoja duomenis ir informaciją, nustatytą Išankstinės ūkio subjektų veiklos priežiūros metu ir ankstesnių Agentūros vykdytų patikrų metu, žalio pieno pirkėjo atžvilgiu.

22. Prieš atliekant patikrą, Agentūros inspektorius užpildo Patikros akto lentelės Nr. 1 10 klausimo 2-7 stulpelius ir 11 klausimo 2, 3, 4, 6 stulpelius. Likusius Patikros akto lentelių Nr. 1 ir Nr.

2 stulpelius Agentūros inspektorius pildo atliekant administracinę patikrą, kai ūkio subjektai teikia dokumentus elektroninėmis priemonėmis arba atvykęs į atrinkto tikrinti žalio pieno pirkėjo buveinę, dalyvaujant žalio pieno pirkėjo atstovams.

23. Agentūros inspektorius, nustatęs, kad trūksta informacijos ar duomenų patikrai atlikti, turi teisę kreiptis į žalio pieno pirkėjus ir žalio pieno pardavėjus ir reikalauti, kad ne vėliau kaip iki patikros atlikimo dienos Agentūrai el. paštu: pienokontrolė@litfood.lt pateiktų papildomus dokumentus, informaciją ar paaiškinimus.

24. Prieš vykstant į Patikrą vietoje, Agentūros inspektorius ne vėliau kaip prieš 10 (dešimt) darbo dienų iki numatomos Patikros vietoje dienos, privalo informuoti atrinktą tikrinti žalio pieno pirkėją apie Patikrą vietoje, nurodydamas tikslią patikros datą ir laiką. Pranešimas ūkio subjektui turi būti siunčiamas registruotu paštu arba elektroniniu paštu, tačiau visais atvejais turi būti gautas patvirtinamas apie pranešimo gavimą.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [VI-90](#), 2023-07-31, paskelbta TAR 2023-07-31, i. k. 2023-15476

V SKYRIUS

PATIKRŲ VIETOJE ATLIKIMO TVARKA

25. Agentūros inspektoriai atvykę į Patikrą vietoje tikrinamam ūkio subjektui pateikia pasirašytinai susipažinti su prašymu vykti į komandiruotę, kuriuo leidžiama atlikti žalio pieno pirkėjo veiklos tikrinimą, kopija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VI-90](#), 2023-07-31, paskelbta TAR 2023-07-31, i. k. 2023-15476

26. Agentūros inspektorius patikros vietoje metu nustatęs faktines aplinkybes, jas pažymi Patikros akte. Į Patikros akto Lentelės Nr. 2 2 ir 3 stulpelius įrašomi žalio pieno pardavėjų, atrinktų atsitiktine tvarka iš Lentelės Nr. 1 10 klausimo skilties, duomenys.

27. Agentūros inspektoriai, siekdami įsitikinti, ar nebuvo atlikti nesąžiningi veiksmai, numatyti Taisyklių 18.1-18.4 papunkčiuose – vertina PAIS duomenis ir Išankstinės ūkio subjektų veiklos priežiūros metu gautą informaciją, lygindami juos su duomenimis ir informacija oficialiuose dokumentuose (žalio pieno pirkėjo vidaus naudojimo informacinėse sistemose, sutartyse, sąskaitose faktūrose, raštuose-pranešimuose ir kituose dokumentuose, susijusiuose su žalio pieno pirkimu-pardavimu) bei fiksuoja nustatytus neatitikimus Patikros akte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VI-90](#), 2023-07-31, paskelbta TAR 2023-07-31, i. k. 2023-15476

28. Agentūros inspektoriai, siekdami įsitikinti, ar nebuvo vienašališkai nutraukta žalio pieno pirkimo–pardavimo sutartis apie tai nepranešus kitai sutarties šaliai per sutartyje nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 30 (trisdešimt) dienų (Įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punktas); ar nebuvo pakeistos žalio pieno pirkimo–pardavimo sutarties sąlygos apie tai nepranešus kitai sutarties šaliai per sutartyje nustatytą terminą, kuris, išskyrus atvejus, kai didinama žalio pieno pirkimo kaina arba kai žalio pieno pirkėjas yra kooperatinė bendrovė (kooperatyvas), Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu nustatyta tvarka pripažinta žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu), negali būti trumpesnis kaip 30 (trisdešimt) dienų (Įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punktas), vertina žalio pieno kainas, nustatytas pirkimo–pardavimo sutartyse, žalio pieno pirkėjo siųstus raštus-pranešimus žalio pieno pardavėjui, bei Išankstinės ūkio subjektų veiklos priežiūros metu gautą informaciją ir Patikros akte fiksuoja žalio pieno kainas. Nustačius Taisyklių 28 punkte nustatyto termino nesilaikymo atvejus, Patikros akte fiksuojamos visos faktinės aplinkybės bei daromos dokumentų kopijos. Agentūros inspektoriai, siekdami įsitikinti, ar nebuvo vienašališkai nutraukta žalio pieno pirkimo–pardavimo sutartis apie tai nepranešus kitai sutarties šaliai per sutartyje nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 30 (trisdešimt) dienų (Įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punktas); ar nebuvo pakeistos žalio pieno pirkimo–pardavimo sutarties sąlygos apie tai nepranešus kitai sutarties šaliai per sutartyje nustatytą terminą, kuris, išskyrus atvejus, kai didinama žalio pieno

pirkimo kaina arba kai žalio pieno pirkėjas yra kooperatinė bendrovė (kooperatyvas), Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu nustatyta tvarka pripažinta žemės ūkio kooperatine bendrove (kooperatyvu), negali būti trumpesnis kaip 30 (trisdešimt) dienų (Įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punktas) vertina praėjusį kalendorinį mėnesį galiojusiais žalio pieno kainas, kainų nustatymą pirkimo–pardavimo sutartyse, žalio pieno pirkėjo siųstus raštus-pranešimus žalio pieno pardavėjui, praėjusios patikros metu fiksuotas žalio pieno kainas bei Išankstinės ūkio subjektų veiklos priežiūros metu gautą informaciją ir Patikros akte fiksuoja einamojo mėnesio žalio pieno kainas. Nustačius Taisyklių 28 punkte nustatyto termino nesilaikymo atvejus, Patikros akte fiksuojamos visos faktinės aplinkybės bei daromos dokumentų kopijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VI-90](#), 2023-07-31, paskelbta TAR 2023-07-31, i. k. 2023-15476

29. Agentūros inspektoriai, siekdami įsitikinti, ar nebuvo pirktas ir parduotas žalias pienas, nesudarius žalio pieno pirkimo-pardavimo sutarties (Įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 3 punktas), apklausia žalio pieno pirkėją ir atsakymą nurodo Patikros akte.

30. Agentūros inspektoriai, siekdami įsitikinti, ar galimai buvo nesupirktas viso žalio pieno kiekis pagal žalio pieno pirkėjo ir žalio pieno pardavėjo, parduodančio daugiau kaip 500 kg žalio pieno per dieną, sudarytas žalio pieno pirkimo-pardavimo sutartis, nukrypstant ne daugiau kaip 10 (dešimt) procentų nuo žalio pieno pirkimo-pardavimo sutartyse nurodyto žalio pieno kiekio, vertina žalio pieno pirkimo-pardavimo sutartyje nurodytus kiekius ir lygina su oficialiais dokumentais – žalio pieno pirkėjo pateiktomis sąskaitomis-faktūromis bei nustačius nesupirkto viso žalio pieno kiekio pagal sudarytas žalio pieno pirkimo-pardavimo sutartis, fiksuoja šį faktą Patikros akte.

31. Agentūros inspektoriai pildo du Patikros akto egzempliorius, vienas pateikiamas tikrinamam ūkio subjektui pasirašytinai susipažinti bei vienas Patikros akto egzempliorius lieka tikrintam ūkio subjektui. Žalio pieno pirkėjui nesutikus ir nepasirašius Patikros akto Agentūros inspektorių užfiksuoja šį faktą ir pažymi Patikros akte bei pasirašo.

32. Agentūros inspektoriai patikros vietoje metu gali naudoti techninę įrangą (nešiojamąjį kompiuterį, skenerį, fotokamerą ir vaizdo kamerą ir kitą įrangą).

VI SKYRIUS

NEPLANINIŲ PATIKRŲ INICIJAVIMO IR ATLIKIMO TVARKA

33. Agentūra gali inicijuoti neplanines patikras, kai:

33.1. gaunamas pranešimas raštu arba pateikiamas pranešimas Agentūros interneto svetainės skiltyje „Pranešk“, kuriame nurodoma, kad galimai yra pažeistos besikreipiančiojo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, susiję su Įstatymo pažeidimais bei prašoma juos apginti;

33.2. gaunamas institucijos ar viešojo subjekto prašymas ar pavedimas atlikti ūkio subjekto veiklos patikrinimą;

33.3. gaunama arba viešai prieinama informacija, kad galėjo būti padaryti Įstatymo pažeidimai – nesąžiningi veiksmai – arba kitu pagrindu kyla šie įtarimai;

33.4. atlikus išankstinę priežiūrą (pagal PAIS ir elektroninėmis priemonėmis gautų iš ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną, įsakymų ir/ar kitų dokumentų, dėl žalio pieno bazinių rodiklių supirkimo kainos pasikeitimų, priedų skyrimo, nuoskaitų taikymo žalio pieno pardavėjams duomenimis) galima įtarti, kad perkant ir parduodant žalią pieną buvo galimai padaryti Įstatymo pažeidimai.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VI-90](#), 2023-07-31, paskelbta TAR 2023-07-31, i. k. 2023-15476

34. Visais atvejais neplanines patikras, įvertinęs konkrečiu atveju gautą informaciją, skundą, inicijuoja Agentūros direktorius pavesdamas Agentūros inspektoriui atlikti neplaninę patikrą bei nurodydamas patikros rūšį (administracinę, patikrą vietoje).

35. Vykstant į neplaninę patikrą vietoje žalio pieno pirkėjui pranešimas, nurodytas Taisyklių 24 punkte, nesiunčiamas.

36. Neplaninės patikros metu Agentūros inspektorius pildo Patikros aktą.

VII SKYRIUS

ADMINISTRACINIŲ PATIKRŲ ATLIKIMO TVARKA

37. Agentūros inspektorius su ūkio subjekto atstovu telefonu suderina datą ir laiką, kuriuo metu atliks planinę patikrą, fiziškai nevykstant į ūkio subjekto buveinę. Suderinus patikros atlikimo datą ir laiką, ūkio subjektui nurodytu el. paštu išsiunčiamas pranešimas apie patikros atlikimą, kuriame identifikuojami patikros atlikimo duomenys, procedūra ir rekomendacijos dėl techninių sprendimų, siekiant užtikrinti vaizdo konferencinio pokalbio galimybę.

38. Ūkio subjektas iki pranešime apie patikros atlikimą nurodyto laiko turi pateikti Agentūros inspektoriui el. paštu pienokontrolė@litfood.lt šiuos dokumentus:

38.1. Pieno pirkimo-pardavimo sutartis ir jų priedus (sutarčių pakeitimus, papildomus susitarimus);

38.2. Įsakymus ir / ar kitus dokumentus, dėl žalio pieno bazinių rodiklių supirkimo kainų pasikeitimų, priedų skyrimo, nuoskaitų taikymo žalio pieno pardavėjams;

38.3. Sąskaitas-faktūras / PVM sąskaitas faktūras (už tikrinamąjį laikotarpį).

39. Siekiant užtikrinti sklandų patikros atlikimą, esant poreikiui, išsiaiškinti su patikros atlikimu susijusias aplinkybes ar užduoti klausimus dėl el. paštu pateiktos informacijos, Agentūros inspektorius gali inicijuoti vaizdo konferencinį pokalbį per vaizdo konferencijų organizavimo platformą „Microsoft Teams“. Jeigu tikrinamas ūkio subjektas negali užtikrinti vaizdo konferencijos skambučio, Agentūros inspektorius inicijuoja pokalbį telefonu.

40. Agentūros inspektorius atlikdamas administracinę patikrą užpildo patikros aktą.

41. Atlikus patikrą, Agentūros inspektoriaus pasirašytas patikros aktas išsiunčiamas el. paštu ūkio subjektui. Agentūros inspektorius vaizdo konferencinio pokalbio metu arba tuo atveju, kai tikrinamas ūkio subjektas negali užtikrinti vaizdo konferencijos skambučio, telefonu supažindina ūkio subjektą su patikros rezultatais. Ūkio subjektas pasirašydamas patvirtina, kad susipažino su patikros aktu, jame užfiksuotomis atlikto vertinimo aplinkybėmis, o nustačius pažeidimus, pagal Įstatymą supranta pasekmes. Ūkio subjekto pasirašytas ir skenuotas arba pasirašytas kvalifikuotu el. parašu patikros aktas turi būti pateiktas Agentūrai el. paštu pienokontrolė@litfood.lt.

42. Jeigu per 1 (vieną) darbo dieną arba iki Agentūros inspektoriaus el. laiške nurodyto termino nuo pasirašyto patikros akto išsiuntimo dienos nėra gaunamas ūkio subjekto atsakymas, kaip nurodyta 41 Taisyklių punkte, ir nesant gautos informacijos apie ūkio subjekto pateisinamas aplinkybes, laikoma, kad ūkio subjektas nesutiko su patikros metu užfiksuotomis aplinkybėmis.

VIII SKYRIUS

PATIKRŲ METU NUSTATYTŲ NEATITIKIMŲ VERTINIMO TVARKA IR ŪKIO SUBJEKTŲ INFORMAVIMAS APIE PATIKRŲ REZULTATUS

43. Agentūros inspektorius, grįžęs iš patikros vietoje, užfiksavęs neatitikimus patikros akte, ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas teikia Patikros akto kopiją Agentūros direktoriaus įsakymu sudarytai komisijai vertinti patikros metu nustatytas faktines aplinkybes. Komisija sudaroma iš ne mažiau kaip 3 (trijų) Agentūros darbuotojų: Komisijos pirmininko ir bent 2 (dviejų) Komisijos narių. Komisijos nariais negali būti Agentūros inspektoriai atlikę patikras.

44. Komisija, vertindama Patikros akte nustatytas faktines aplinkybes, turi teisę reikalauti ūkio subjekto per komisijos nustatytą terminą pateikti paaiškinimus ir patikslinimus dėl nustatytų neatitikimų bei pateikti papildomą informaciją ir duomenis.

45. Komisija sprendimą priima ne vėliau kaip per 20 (dvidešimt) darbo dienų nuo Patikros akto gavimo dienos ir raštu informuoja ūkio subjektą apie patikrų rezultatus, įspėjant apie Įstatyme nustatytų reikalavimų laikymąsi, siūlant žalio pieno pirkėjui per komisijos nurodytą terminą atlyginti žalio pieno pardavėjui padarytą žalą.

46. Komisijos sprendimai gali būti ir asmeniškai teikiami ūkio subjektui arba siunčiami registruotu paštu arba elektroniniu paštu, tačiau visais atvejais turi būti patvirtinamas sprendimo gavimo faktas.

IX SKYRIUS KONSULTACIJŲ IR METODINĖS PAGALBOS TEIKIMAS VERSLO NAUJOKAMS

47. Konsultacijų ir metodinės pagalbos teikimas verslo naujokams yra prioritetinė Agentūros vykdomos ūkio subjektų veiklos priežiūros dalis – padėti verslo naujokui suprasti jo veiklai taikomų teisės aktų reikalavimus. Agentūra taikomais konsultavimo ir metodinės pagalbos būdais siekia užtikrinti aiškią ir pasiekiamą ūkio subjektui reikalingą konsultaciją.

48. Apie naujai įsisteigusį arba nutraukusį veiklą ūkio subjektą Agentūrą informuoja VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

49. Agentūros atsakingas darbuotojas susisiečia (telefonu, el. paštu ar nurodytais buveinių adresais) su verslo naujoku ir supažindinamas apie galimus konsultacijų ir metodinės pagalbos suteikimo būdus:

49.1. ūkio subjekto veiklos vykdymo vietoje – verslo naujokui patikrinimo metu suteikiama konsultacija ir metodinė pagalba ir pateikiama su veiklos vykdymu susijusi metodinė medžiaga;

49.2. Agentūros interneto svetainės skiltyje „Pieno rinkos priežiūra“ – joje pateikta ši informacija: ūkio subjekto ūkinei veiklai taikytini teisės aktai, kontrolinis klausimynas, Agentūros patikrinimų atlikimo tvarka, patikrų planas, Agentūros sprendimų apskundimo tvarka;

49.3. konsultacijos telefonu – asmenims teikiamos paskambinus Agentūros interneto svetainėje paskelbtais Pieno rinkos priežiūros skyriaus telefono numeriais.

X SKYRIUS AGENTŪROS INSPEKTORIŲ VEIKSMŲ APSKUNDIMAS

50. Ūkio subjektai ar kiti asmenys, manantys, kad Agentūros inspektorių veiksmai, ar neveikimas, pažeidžia jų teises, ar teisėtus interesus turi teisę kreiptis į Agentūrą, kad šios teisės būtų apgintos. Skundas pateikiamas Agentūrai ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) dienų nuo sužinojimo apie skundžiamus veiksmus dienos. Agentūros sprendimas dėl tokio skundo turi būti priimtas per 20 (dvidešimt) darbo dienų nuo skundo gavimo dienos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatyta tvarka.

51. Skundas pateikiamas ne vėliau kaip per 10 (dešimt) dienų nuo sužinojimo apie skundžiamus veiksmus ar sprendimus dienos. Agentūros sprendimas dėl tokio skundo turi būti priimtas per 10 (dešimt) dienų nuo skundo gavimo dienos. Nustatytas skundo padavimo terminas gali būti atnaujintas, jeigu kartu su skundu pateikiamas motyvuotas prašymas terminą atnaujinti. Tokiu atveju Agentūra skundą priima, jeigu nustato, kad jo padavimo terminas buvo praleistas dėl svarbių objektyvių priežasčių. Agentūros sprendimas atsisakyti atnaujinti skundo padavimo terminą negali būti skundžiamas.

XI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

52. Agentūra iki kiekvieno mėnesio 10 (dešimtos) darbo dienos pateikia Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai ataskaitas apie atliktas patikras ir nustatytus Įstatymo pažeidimus, taip pat apie gautus skundus dėl Įstatymo nuostatų pažeidimų, išnagrinėtus skundus ir priimtus sprendimus.

53. Agentūros veiksmai arba neveikimas, susijęs su ūkio subjektų veiklos priežiūra, sprendimais, priimtais atlikus patikras, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [VĮ-066](#), 2022-07-29, paskelbta TAR 2022-07-29, i. k. 2022-16375

Priedų pakeitimai:

PATIKROS AKTAS

Priedo pakeitimai:

Nr. [VĮ-066](#), 2022-07-29, paskelbta TAR 2022-07-29, i. k. 2022-16375

Pakeitimai:

1.

Viešoji įstaiga Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra, Įsakymas

Nr. [VĮ-066](#), 2022-07-29, paskelbta TAR 2022-07-29, i. k. 2022-16375

Dėl viešosios įstaigos Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. VĮ-94 „Dėl Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, veiklos priežiūros taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

VŠĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra, Įsakymas

Nr. [VĮ-90](#), 2023-07-31, paskelbta TAR 2023-07-31, i. k. 2023-15476

Dėl viešosios įstaigos Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros direktoriaus 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. VĮ-94 „Dėl Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, veiklos priežiūros taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo